

Lausunto

27.11.2020

VN/16660/2020
VN/16660/2020-PLM-162

JAKELU

PLM; Puolustusministeriön lausunto avoimen datan direktiivin täytäntöönpanosta

1. Yleistä

Puolustusministeriö toteaa yleisesti, että hallituksen esityksen luonnoksessa esitetyt päämäärät ovat hyviä ja kannatettavia. Puolustusministeriö on osallistunut hallituksen esityksen luonnoksen valmisteluun ja pitänyt esillä riskiä, joka voi syntyä maanpuolustukselle, kansalliselle turvallisuudelle ja huoltovarmuudelle, jos tietoja päästään laajamittaisesti hankkimaan ja yhdistelemään teknisen rajapinnan kautta.

Puolustusministeriö korostaa, että turvallisuusviranomaisille on jätettävä harkintavaltaa sen osalta, mitä tietoa voidaan asettaa saataville avoimen rajapinnan kautta.

2. Tiedonkäsitteleminen

Esitettyjen säännösten nojalla voi syntyä epäselviä tilanteita viranomaisorganisaation ja viranomaisen kanssa yhteistyötä tekevän organisaation välillä siitä, mitkä tietoaineistot ovat direktiivin kuvaamia arvokkaita tietoaineistoja, ja mitkä tiedot voidaan rajata esimerkiksi kansallisen turvallisuuden perusteella avoimuusvaatimuksen ulkopuolelle.

Puolustushallinnossa viranomaiset käyttävät jo nyt avoimia rajapintoja, kun se on mahdollista käsiteltävien tietojen ja asiakokonaisuuksien suojaustason puolesta ja edistää viranomaistehtävien hoitamista.

Puolustusministeriö painottaa, että edellä sanotusta johtuen viranomaisella on oltava harkintavaltaa asiassa.

Lisäksi edellä sanottu edellyttää toimintatapojen yhtenäistämistä ja kouluttamista myös viranomaiskentän ulkopuolella. Tämä saattaa edellyttää lisäresursseja.

3. Julkisin varoin tuotetut tutkimusaineistot ja arvokkaat tietoaineistot

Puolustusministeriö katsoo, että tutkimusaineistoa, joka on tuotettu maanpuolustuksen tai kansallisen turvallisuuden toteuttamiseksi ja minkä paljastaminen voi vaarantaa maanpuolustusta tai kansallista turvallisuutta, ei voida asettaa saataville ja kaikkien hyödynnettäväksi. Käytännössä tämä tarkoittaa kaikkien turvallisuusluokiteltujen, kansalliseen turvallisuuteen liittyvien tutkimustietojen säilyttämistä ja hallinnointia pelkästään asiaa hoitavan turvallisuusviranomaisen suljetuissa tietovarannoissa- ja järjestelmissä.

Puolustusministeriö toteaa, että arvokkaiden tietoaineistojen määritelmä ei ole täysin jäsentynyt. Ilmeisesti määritelmä tulee tarkentumaan jatkovalmistelun yhteydessä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Vastaavasti, kuten tutkimusaineiston osalta, maanpuolustukseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyviä tietoja ei voida asettaa avoimesti saataville. Niitä ei voida myöskään määritellä arvokkaiksi tietoineistoiksi.

4. Lopuksi

Lopuksi todettakoon puolustusministeriön pitävän hyvänä sitä, että maanpuolustukselle ja kansalliselle turvallisuudelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin asiantuntijaryhmän määräaika on jatkettu 31.12.2021 asti. Asiantuntijaryhmän tulisi arvioida perusteellisemmin sitä, mitä vaikutuksia uudella tiedon saataville saattamisella voi olla kansallisen turvallisuuden ja maanpuolustuksen kannalta ja mitä mahdollisia jatkotoimenpiteitä arvioiden perusteella olisi tarpeen tehdä.

Hallitusneuvos,
lainsäädäntöjohtajana

Hanna Nordström

Vanhempi hallitussihteeri

Kosti Honkanen

Jakelu VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi PLM Resurssipoliittinen osasto
Pääesikunta

PLM Kansliapäällikkö, Jukka Juusti
PLM ylijohdaja, Teemu Penttilä
PLM HO Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö, Hanna Nordström
VM JulkICT Tietopolitiikka, Maarit Huotari
VM JulkICT Tietopolitiikka, Antti Helin
Pääesikunta, Christel Hägglund